

Invaze tvrdě srazila akcie i měny

Ruská invaze na Ukrajinu otřásla finančními trhy. Velké propady včera zaznamenaly burzy po celém světě. Největší otřes však zaznamenaly ruské akcie. Hned po ránu se zřítily téměř o 50 procent a rubl oslabil na historické minimum.

Globální akciové trhy zažívají největší úder od počátku roku 2020

Jiří Tyleček, analytik XTB

Investoři se ruských aktiv hromadně zbavovali kvůli útoku ruských vojsk na Ukrajinu a kvůli dopadům, který tento krok bude mít na evropskou i globální ekonomiku. Hodnota akcií na burze v Moskvě tak spadla o více než 250 miliard dolarů (5,6 bilionu Kč).

Index MOEX, který je denominovaný v rublech, dopoledne klesl na moskevské burze až pod 1682 bodů, což je proti střednímu závěru kolem 3085 bodů propad o 45 procent. Později ztrátu zmírnil na 30 procent a nacházel se blízko 2181 bodů.

Dolar mezitím vystoupil těsně k 90 rublům, kde ještě nikdy nebyl. Krátce před polednem

Lidé v ukrajinském Lvově včera stáli dlouhé fronty na bankomaty.

Foto Reuters

středoevropského času se prodával za 84,95 rublu, částečně se zotavil ale jen díky tomu, že mu přispěchala na pomoc ruská centrální banka, která vytvořila umělou poptávku po rublech.

Kurz ale dál prudce kolísá na obě strany. Před rokem se dolar prodával asi za 70 rublů.

Moskevská burza brzy ráno přerušila obchodování na všech trzích. Banky pak začaly stano-

vovat kurz rublu na výrazně slabších úrovních, někdy i více než 100 rublů za dolar. Za euro největší ruská banka Sberbank chtěla až 116 rublů, informovala agentura RIA Novosti.

Vpád ruských vojáků na Ukrajinu však vystrašil investory po celém světě. „Globální akciové trhy zažívají největší úder od počátku roku 2020. Investoři nevědí, co přijde dál.

Korekce na futures Nasdaq-100 se dnes prohloubila a přesáhla 20 procent. Technologické akcie se tak ocitly v medvědí trhu,“ sdělil Právu analytik společnosti XTB Jiří Tyleček.

PX níže o 4,8 %

Velkou část tohoto poklesu však podle něj způsobilo očekávání zrychlení utahování měnové politiky americké centrální banky Fed. „Futures kontrakty na německý index DAX klesly od poloviny ledna přibližně o 15 procent a obchodují se blízko předpandemických maxim,“ dodal.

Panevropský index STOXX Europe 600 včera odepsal 3,28 procenta. Pražská burza ráno propadla o 2,5 procenta, odpole dne však její index PX ztrácel výrazných 4,8 procenta.

Česká měna včera spadla k euru i dolaru na nejslabší úroveň za dva měsíce, když ztrácela desítky haléřů. K euru se dostala nad 25 Kč/EUR, vůči dolaru nad 22,40 Kč/USD.

Investoři korunu řadí mezi riziková aktiva a oslabuje, když na trhu vládne nejistota. Podobně slabá jako včera byla česká měna naposledy koncem loňského prosince. (svj, ČTK)

Škoda, Zetor, Prazdroj. Válka ohrožuje exportéry

Tomáš Volf

Omezení obchodu i problémy v logistice hrozí českým firmám působícím a obchodujícím na Ukrajině či v Rusku. Týká se to nejen velkých exportérů, jako jsou Škoda Auto, Škoda Transportation nebo Plzeňský Prazdroj, ale i finančního Home Creditu a menších a středních firem, jako je porcelánka Thun. Pro tuzemskou výrobu je hrozbou možný výpadek dovozu energií či surovin z Ruska.

„Ruská federace tvoří 1,9 procenta našeho exportu, Ukra-

jina 0,7 procenta. Z tohoto pohledu obě teritoria nepatří k nejvýznamnějším destinacím pro náš export. Každopádně ale tento konflikt může přivodit existenční problémy některým firmám,“ řekl včera Právu místopředseda Asociace exportérů Otto Daněk.

„Tato situace se významně může dotknout firem Škoda Auto, Brisk (výrobce zapalovacích svíček), skupiny PPF nebo výrobců zemědělské techniky,“ dodal.

Například Škoda Auto loni v Rusku prodala 90 tisíc aut. Už

Vzájemný obchod loni (v mld. Kč)

	Vývoz z ČR	Dovoz
Rusko	79,6	137,5
Ukrajina	29,2	40,4

Zdroj: ČSÚ

od roku 2009 má automobilka továrnu v Kaluze, před deseti lety pak otevřela další provoz v Nižním Novgorodu. Od loňska mají přítom škodovky zákaz prodaje v Bělorusku.

Na Ukrajině prodává traktory brněnský Zetor, plyn tam těží

hodonínská MND. Plzeňská firma Joe's Garage Brewery chystala na Ukrajině tři minipivovary, to teď zrušila. Ruské vlastníky mají v Česku strojírenská firma Kovosvit MAS v Sezimově Ústí nebo jindřichohradecká líčárka Fruko-Schulz.

Dováží se i hliník a železná ruda

Daněk v tuto chvíli vidí větší problém na straně dovozu, protože Ukrajina do ČR dodává 82 procent železné rudy. Lze čekat výpadek dodávek a zdražení,

což by se dotklo např. Trineckých železáren. Z Ruska se vedle hliníku, ropy a plynu dováží i řada komponent.

„Zavedení sankcí se může dotknout například exportérů v oborech strojírenství, energetiky, potravinářském nebo automobilovém průmyslu. Protiopatření Ruska by pak dopadla zejména na ty, kteří v Rusku nakupují ropu, zemní plyn, kovy a chemické produkty,“ potvrdil Právu prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Hanák.

Firmám napříč obory také hrozí odliv ukrajinských pra-

covníků po obdržení povolávacích rozkazů. Podle generální ředitelky Asociace malých a středních podniků a živnostníků Evy Svobodové se to již děje. Odchodu řidičů se obává sdružení dopravců Česmad.

V případě finanční skupiny PPF lze čekat negativní dopad i na Home Credit. V Rusku má firma poskytující spotřební úvěry vysokou ziskovost. Přesto se od minulého podzimu spekuluje o jeho chystaném prodeji. Ruský list RBK minulý měsíc napsal, že o firmu má také zájem ruský miliardář Vladimír Jevtušenko.

Zdraží i pečivo, Ukrajina zásobuje Evropu obilím

Jakub Svoboda

Nejen energie a pohonné hmoty ještě více zdraží v důsledku ruského útoku. Jak Ukrajina, tak Rusko totiž patří mezi největší světové producenty pšenice.

Rusko je třetí největší producent na světě, Ukrajina sedmý. „Ukrajina je sýpkou Evropy,“ připomněl včera analytik společnosti Portu Filip Louženský.

Zatímco Rusko vyvážá obiloviny spíše do Afriky a Asie, Ukrajina je exportuje hlavně do Evropy. Eškalace konfliktu může narušit dodavatelské řetězce

a cena mouky či pečiva by mohla prudce vyrůst. Cena pšenice a kukuřice už včera rostla. Poté, co ukrajinská armáda po ruské invazi zastavila v přístavech obchodní námořní dopravu, cena tzv. budoucích kontraktů na pšenici vystoupala v Evropě na rekordní maximum.

A jelikož se ceny energií, benzínu a nafty odrážejí prakticky ve všech cenících zboží včetně potravin a služeb, odhadují analytici, že už tak vysoká inflace ještě poroste. Její míru bude zvedat i slabší kurz koruny. Inflace v lednu přitom v ČR činila takřka deset procent.

Právě růst cen ropy a plynu, obilovin a potravin bude podle analýzy Portu inflaci v nejbližších měsících ovlivňovat především.

Tlak i na ceny a dostupnost kovů

Podle analytika Louženského lze očekávat rovněž přesun investorů na západ Evropy či do USA kvůli ochraně jejich prostředků, a také přesun z rizikových aktiv (akcie) ke konzervativnějším (dluhopisy). To může působit na oslabení koruny a také na růst cen dluhopisů. Kom-

binace těchto faktorů zapříčiní zvýšení inflace v ČR. „I když ČNB předpokládá roční inflaci na úrovni 8,5 procenta, konečná hodnota může být výrazně vyšší,“ míní Louženský.

„Válka na Ukrajině roztočí v Česku druhé kolo inflace. Tentokrát už půjde převážně o inflaci „válečnou“, nikoli „pandemickou“. Obě inflační kola se překrývají, takže výsledkem bude ještě vleklejší výrazná inflace, než jaká by nastala, pokud by došlo buď „pouze“ na pandemii, nebo „pouze“ na válku,“ souhlasil hlavní ekonom Trinity Bank Lukáš Kovanda.

Rusko i Ukrajina jsou také vývozcí průmyslových kovů, tedy železné rudy, hliníku či mědi. Rusko je jedním z největších producentů platiny na světě a největším producentem palladia. Cena všech drahých kovů již v reakci na ruskou invazi roste, nejvíce zdražuje palladium, které včera přidávalo skoro pět procent.

Přerušení dodávek palladia, které se hojně používá v katalyzátorech aut, může zpomalit celý automobilový průmysl, upozornil Louženský.

Bankovní rada ČNB včera po svém pravidelném jednání

uvedla, že očekává, že přímý dopad na domácí ekonomický růst, který vyplývá z obchodních vazeb na Rusko a Ukrajinu, bude omezený. Důvodem je jejich velmi nízký podíl na vývozu zboží a služeb z ČR.

„Krátkodobě lze nicméně předpokládat celkově proinflační dopady konfliktu zejména prostřednictvím vyšších cen ropy, zemního plynu a zprostedkované i dalších energií,“ připustili centrální bankéři s tím, že inflaci bude krátkodobě zvedat i slabší kurz koruny. Nový makroekonomický výhled ČNB zveřejní na konci března.

Lidé vykoupili ukrajinské vlajky

Tak velký zájem o jiné než české vlajky brněnská firma Alerion dosud nezažila. Během středy a včerejška lidé vykoupili veškeré zásoby ukrajinských zástav. A v e-shopu jsou další objednávky, přestože je u ukrajinských vlajek poznámka, že nejsou skladem, řekla

pracovnice firmy Martina Šilhanová. „Prodali jsme za ty dva dny stovky kusů, lidé brali všechny velikosti i samolepky. Ale materiálu na výrobu máme dost a máme své dílny, takže vlajky určitě v dalších dnech zase budou k dostání,“ uvedla Šilhanová. (ČTK)

CzechInvest opustí Rusko

Státní agentura CzechInvest uzavře své zastoupení v Rusku. Servis ruským investorům v Moskvě nebude nadále poskytovat, sdělil včera generální ředitel agentury Patrik Reichl. Doplnil, že zástupce agentury působící v Rusku je nyní v Česku.

CzechInvest mezi lety 1993 a 2020 dojednala pro ČR šest ruských investic za zhruba dvě

miliardy korun. Přinést měly 465 pracovních míst. Největší suma směřovala do plastikářského odvětví, dále do biotechnologie a medicínské techniky. Pracovníci státní agentury CzechTrade v Rusku a na Ukrajině zatím zůstávají a poskytují standardní služby českým podnikatelům. Kanceláře v Rusku má i CzechTourism. (ČTK)

ČEZ prověřuje bezpečnost

ČEZ po ruské invazi spustil prověření bezpečnostních opatření, zejména se zaměřením na prvky kritické infrastruktury – tj. jaderné, vodní a uhelné elektrárny, elektrické stanice a dispečinky. Firma také zahájila přípravu dalších opatření pro případ, že bude vyhlášen vyšší stupeň ohrožení ČR. (ČTK)

Kurzy ČNB od 24. 2.

Země	Množství	Kód	Kurz
Austrálie	1	AUD	16,072
Čína	1	CNY	3,550
Dánsko	1	DKK	3,369
EMU	1	EUR	25,065
Chorvatsko	1	HRK	3,320
Japonsko	100	JPY	19,536
Kanada	1	CAD	17,508
Maďarsko	100	HUF	6,800
Polsko	1	PLN	5,383
Rusko	100	RUB	26,294
Švýcarsko	1	CHF	24,285
Turecko	1	TRY	1,576
USA	1	USD	22,452
V. Británie	1	GBP	30,029

Předplatte si
PRÁVO
a získejte...

Předplatné:
sobota na 1/4 roku za 286 Kč

Objednávejte
na www.pravo.cz
nebo bezplatné telefonní lince:
800 444 477
případně na e-mailové adrese
pravo@pns.cz

V objednávce uvádějte heslo:
Zimní včely

Dílo vyznamenané Literární cenou
Wilhelma Raabeho

Německý spisovatel
Norbert Scheuer
v románu
ZIMNÍ VČELY
suverénně a nevtíravě
spojuje motivy včel,
války, lásky a smrti.

www.eprstor.com

Akce platí do vyčerpání zásob. Pro řádné doručování je **nezbytné zajistit volný přístup k poštovní schránce**, poskytnutím klíče nebo čipu, pokud je poštovní schránka za uzamčeným vchodem.